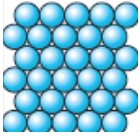
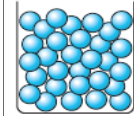
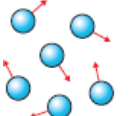

Particles *Cząsteczki*

Make 10 correct sentences by choosing a word or phrase from each column.
Ułóż 10 poprawnych zdań wybierając słowo lub wyrażenie z każdej kolumny.

	<p>cannot <i>nie mogą/nie można</i></p>	<p>a fixed shape <i>określony kształt</i></p>	<p>because the particles</p>	<p>gain energy and move further apart <i>uzyskują energię i oddsuwają się dalej od siebie</i></p>
<p>Solids <i>Ciała stałe</i></p>	<p>can <i>mogą/można</i></p>	<p>the shape of the container <i>kształt pojemnika</i></p>	<p><i>dlatego, że</i> <i>cząsteczki</i></p>	<p>cannot move around, only vibrate <i>nie mogą się przemieszczać, tylko oscylują</i></p>
	<p>spread <i>rozprzestrzeniać się</i></p>	<p>high density <i>wysoka gęstość</i></p>	<p>move around but stay close together <i>przemieszczają się, ale pozostają blisko siebie</i></p>	
<p>Liquids <i>płynny</i></p>	<p>have <i>mają</i></p>	<p>be squashed <i>dają się sprężyć</i></p>	<p>gain energy and move around more <i>uzyskują energię i poruszają się swobodniej</i></p>	
	<p>take <i>bióroć</i></p>	<p>when heated <i>podczas ogrzewania</i></p>	<p>are close together <i>są blisko siebie</i></p>	
<p>Gases <i>Gazy</i></p>	<p>melt <i>topią się</i></p>	<p>low density <i>niska gęstość</i></p>	<p>lose energy and move around less <i>tracą energię i poruszają się mniej swobodnie</i></p>	
	<p>evaporate <i>parują</i></p>	<p>a fixed volume <i>określona objętość</i></p>	<p>lose energy and move closer together <i>tracą energię i zbliżają się do siebie</i></p>	
	<p>condense <i>kondensują się</i></p>	<p>be poured <i>być lane/przelewane</i></p>	<p>are far apart <i>są daleko od siebie</i></p>	
	<p>solidify <i>krzepną</i></p>	<p>to fill the space available <i>wypełniać całą dostępną przestrzeń</i></p>	<p>move around freely, at high speed <i>poruszają się swobodnie i szybko</i></p>	

Particles cząsteczki

Choose the **best** explanation to explain each statement. Some of the explanations match more than one statement.

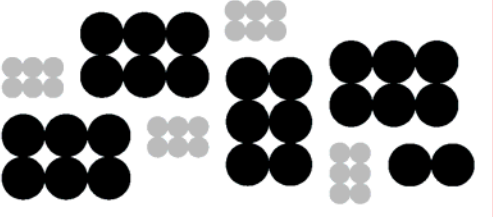
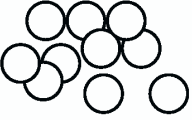
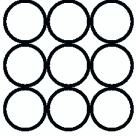
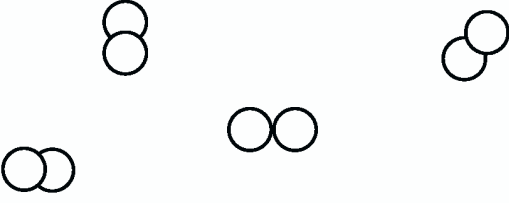

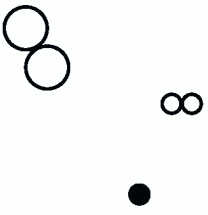
Wybierz najlepsze wyjaśnienie każdego stwierdzenia z pierwszej kolumny. Niektóre z wyjaśnień tłumaczą więcej niż jedno stwierdzenie.

Statement <i>Stwierdzenie</i>		Explanation <i>Wyjaśnienie/wytłumaczenie</i>
1) Diffusion happens more quickly in gases than in liquids <i>Dyfuzja przebiega szybciej w gazach niż w płynach</i>	because <i>dlatego, że</i>	a) the particles are closely packed together <i>cząsteczki są bardzo ciasno ułożone</i>
2) Solids have a fixed shape <i>Ciała stałe mają określony (niezmienny) kształt</i>		b) the particles are spread far apart <i>cząsteczki są daleko od siebie</i>
3) Solids are usually more dense than liquids or gases <i>Gęstość ciał stałych jest naogół większa niż gęstość płynów lub gazów</i>		c) the particles lose energy and move closer together <i>cząsteczki tracą energię i zbliżają się do siebie</i>
4) Liquids have a fixed volume <i>Płyny mają określoną (niezmienną) objętość</i>		d) solid particles are more closely packed together than liquid or gas particles <i>odległości pomiędzy cząsteczkami ciał stałych są mniejsze niż odległości pomiędzy cząsteczkami płynów lub gazów</i>
5) Gases are easy to compress <i>Objętość gazów można łatwo zmniejszyć pod ciśnieniem</i>		e) the particles move around but stay close together <i>cząsteczki przemieszczają się względem siebie ale pozostają blisko siebie.</i>
6) A liquid evaporates when heated <i>Ogrzewanie powoduje parowanie płynów</i>		f) gas particles move around more freely than liquid particles <i>cząsteczki gazu poruszają się swobodniej niż cząsteczki płynów</i>
7) A solid melts when heated <i>Ogrzewanie powoduje topnienie ciał stałych</i>		g) the particles gain energy and move around more <i>cząsteczki uzyskują energię i są bardziej ruchliwe</i>
8) A gas condenses when cooled <i>Chłodzenie powoduje kondensację gazów</i>		h) the particles cannot move around, but only vibrate <i>cząsteczki nie przemieszczają się, tylko oscylują w swoich miejscach</i>
9) A liquid freezes when cooled <i>Chłodzenie powoduje krzepnięcie płynów</i>		

Particles *Cząsteczki*

<p>they are smaller than other particles</p> <p><i>są one mniejsze od wszystkich innych cząstek</i></p>	<p>The shape of a solid is fixed because ...</p> <p><i>Ciała stałe mają określony kształt dlatego, że..</i></p>
<p>the particles are tightly linked together</p> <p><i>ich cząsteczki są ze sobą ściśle powiązane</i></p>	<p>Liquids are stored in a container because...</p> <p><i>Płyny przechowywane są w pojemnikach...</i></p>
<p>the particles can move over each other</p> <p><i>ich cząsteczki mogą przemieszczać się</i></p>	<p>Gases spread out because...</p> <p><i>Gazy rozprzestrzeniają się dlatego, że...</i></p>
<p>the particles can very easily move apart</p> <p><i>ich cząsteczki mogą bardzo łatwo oddzielić się od siebie</i></p>	<p>Solids expand when heated because...</p> <p><i>Ciała stałe rozszerzają się podczas ogrzewania bo...</i></p>
<p>the particles vibrate more and get slightly further apart</p> <p><i>ich cząsteczki bardziej oscylują i odsuwają się od siebie</i></p>	<p>Liquids take up less space than gases because...</p> <p><i>Płyny mają mniejszą objętość niż gazy dlatego, że...</i></p>
<p>the particles are closer together in liquids</p> <p><i>odległości pomiędzy ich cząsteczkami są mniejsze niż w płynach</i></p>	<p>Smells spread out slowly because..</p> <p><i>Zapachy rozprzestrzeniają się powoli bo...</i></p>
<p>the particles have to move through the spaces between the air particles</p> <p><i>cząsteczki pachnącej materii muszą poruszać się przez przestrzenie pomiędzy molekułami powietrza</i></p>	<p>Ice cream goes runny when it melts because...</p> <p><i>Topniejące lody robią się płynne dlatego, że...</i></p>
<p>some of the particles become free to move about</p> <p><i>niektóre cząsteczki uzyskują swobodę poruszania się</i></p>	<p>Puddles evaporate because...</p> <p><i>Kątuże wyparowują dlatego, że...</i></p>
<p>water particles escape into the air</p> <p><i>cząsteczki wody uciekają w powietrze dlatego, że</i></p>	<p>Sugar is invisible when it dissolves because...</p> <p><i>Cukier, rozpuszczając się robi się niewidoczny dlatego, że...</i></p>
<p>the sugar particles are spread out among the water particles</p> <p><i>cząsteczki cukru mieszają się z cząsteczkami wody</i></p>	<p>Some particles can move through a cell membrane because...</p> <p><i>Niektóre cząsteczki potrafią przeniknąć przez błonę komórkową dlatego, że...</i></p>

Particles *Cząsteczki*

	<p>Which diagram best represents the particles in a liquid?</p> <p><i>Który rysunek najlepiej przedstawi cząsteczki w płynach?</i></p>
	<p>Which diagram best represents the particles in solid gold?</p> <p><i>Który rysunek najlepiej przedstawi cząsteczki złota w stanie stałym?</i></p>
	<p>Which diagram best represents the particles in a gas such as oxygen?</p> <p><i>Który rysunek najlepiej przedstawi cząsteczki gazu, na przykład tlenu?</i></p>
	<p>Which diagram best represents a solid compound such as table salt (sodium chloride)?</p> <p><i>Który rysunek najlepiej przedstawi związek chemiczny w stanie stałym, na przykład sól stołową?</i></p>
	<p>Which diagram best represents air?</p> <p><i>Który rysunek najlepiej przedstawi powietrze?</i></p>
	<p>Which diagram best represents a mixture of iron filings with copper pieces?</p> <p><i>Który rysunek najlepiej przedstawi mieszaninę wiórków żelaza i miedzi?</i></p>